

Nr. 97.

Brasovu,

10. Decembrie 1856.

Gazet'a ese de döe ori, adeca: Mercur si Sambata, Föie'a odata pe septembra, adeca: Mercurea. Pretiu iorn este pe 1 anu 10 f.; pe diumneate a 5 f. m. c. inlaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cu noscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA TRANSSELVANIE.

Monarchia Austriaca.

Partea oficioasa.

Nr. 27233 1856.
3312.

PUBLICATIUNE.

Une modificatiuni in cercurile functionale, privitorie la conservatorii ardeleni.

Comisiunea c. r. centrala spre scrutarea si conservarea monumentelor de arhitectura, prin stramutarea conservatorului Samuele Mökesch dela Fogarasiu la Grossprobstdorf, se află ocasionata cu nota din 17. Noembre Nr. 337 a. c. a preda din teritoriul funtiuniei sale ambele cercuri, Fogarasiu si Cincu mare, conservatorul Lud. Reissenberger, cercurile Sarcaia si Cohalmu conservatorul Fridericu Müller, eara parocului Mökesch cerculu Scheicei mare, ceea ce se aduce la cunoștința publică.

Sibiu, in 28. Noembre 1856.

Dela gubernementulu c. r. ardeleanu.

Presedintele c. r. tribunalu apelativu a denumit u oficiul definitiv pe Israel Balogh, fostu pene acum of. provis. in Odorhei, si postulu vacantu in Bistritia de oficiul provisoriu s'a datu lui Sigismundu Tail, accesistu la acelu tribunalu de prefecatura. —

Partea Neoficioasa.

TRANSILVANIA.

De lunga Nistru, 1. Decembrie n. 1856.*)

Tempulu pe locurile aceste multu paralele cu cele Brasovene ambla cu totulu ca si pe acolo, frigu si ninsore dela inceputul lui Noembre incoace, da frigu secu fū si in decursul lui Octombrie, inse tempu favoritoriu atatu pentru semenaturi catu si pentru culesulu viiloru, care p'aici fū bunu, putemu dice, mai bunu decatu midilociu, inse totusi feria séu vadr'a de vinu ca mustu se venduse cu 2—3 fri. vv. Acum dupa ce sau mai asiediatu vinulu au mai scadiutu pretiului lui, precum si pretiul tuturoru cerealeloru, ca graulu curat u vin-de cubululu cu 5 fri. m. c., secara 3 f., malaiulu cu 3 f. — rimotorii inca au mai scadiutu la pretiul. Cu tōte ca candu ómeni ar debui se sia mai cu fric'a Domnului, si se arate inime multiamitóre catra prébunulu parinte cerescu, atunci se arata mai cu nepasare, si inca dōra mai tare cerbicosi intunecandu cerulu cu fara de legi! Auditii si va scarbiti! In tiéra Oasiului unde sciusemu se fia crescinatatea mai scumpa si mai fundata decatu airea, in septemanele trecute se sculatura lotrii de sate pe unu sateanu avutu si cu bătai si omoruri facundusi cale, ilu despoiala de tōte averile lui, ducandu mai vertosu multi bani gata. Da cate si mai cate se audu ici colea, numai Ddieu le sci'a, care se ne ferésca de atata demoralisare. Una nu o potu retacea: in tergusiorulu Ardiudu (Erdöd), tocma pe tempulu culesulu viiloru, pusere focu in atare casa, tempulu era fōrte liniscit, inse dupa ce furiosulu elementu sau imputeritu, se nascura vertegiuri

de ventu séu volbure, cari aredicare foculu susu fōrte, si de acolo in mii de loturi imprasciinduse ca din nuori, facura ca in scurtu tempu se prefaca totu opidulu in cenuse, cu pucina luare afara. Socotesci ca chiaru degetulu lui Dumnedieu au lucratu, ca atata erau volburele, ventósele de cumplite, catu o muere cu leaganulu, si o móra de venturatul le rapire in susu, cari dupa unu restimpu lungu sau reasiediatu la pamant. Una svabitia batrana cu bani si vestimentele sau inchisu in celariu, inse acolo sau si astfelu inecata de sumu; atata confusione era intra ómeni fugatori dela vineturi catra casa, catu altu nici putea nimeri cas'a sa propria.

—o—o—

Din Bucovina, 20. Noembre v.

Intristarea si nedumerirea, aflandu reliuile lui Stefanu celu Mare fara nici o insignie de Domnitoriu in mormentu, ba si capulu (o parte de capacina) intorsu din jecaciunea lui cea fireasca, fū, cum amu disu in ultim'a mea epistola fōrte mare. Acestu evenimentu neacceptatu motivă pe comisiune sa cerce uricele si chartiele tōte din archiv'a monastirei, de nu cumva s'ar asta in trencete vr'o indicatiune, ca mormentul lui Stefanu celu Mare a fostu dupa mórtea gloriosu lui acestui Domnitoriu spoliat de óre cine. Si eata, ca dupa o amenunta cautare se si gasi o epistola a mitropolitului Moldaviei Jancovu, din an. 1757, si ilustra totu arcanulu! Acea epistola e adresata de catra numitulu mitropolitul catra igumenulu de atance alu monastirei Putna, si din ea se vede chiaru, ca „unu mormentu din pomeniculu besericiei“ monastirei Putna au fostu, cum samena, din porunc'a acelui mitropolit cercatu, ci pretioasele „de pe mortulu“ din acelu mormentu luate; caci unu pasagiu din acea epistola suna asia: „tōte petricelele ce s'au asta, si inelete, si serjele, si boldarile, si altele, ce s'au asta pe mortulu acela, sa le pecetluesci la unu locu, si prin acela, cui omu da credintia, sa ni le trimeti . . .“ Din continuatiunea epistolei acesteia se mai vede, ca numitulu mitropolitul au avutu de scopu, din aceste pretioase sa faca coroane maicei Domnului si mantuitorulu Christosu de pe o icoana facatoare de minuni din acea beserica si monastire, care icoana e si astadi, si dupa cum se scie, de acelu mitropolit imvelita toata in argintu masivu si impodobita frumosu.

Acelu mitropolit renoi si intreag'a monastire si aceea cu spese fōrte inseminate; samena deci — spre apararea lui de oaresi-care suspectu nefavorabilu, ca elu intru intreprinderea aceea fū se ajutore multu si cu pretioasele luate din mormentul lui Stefanu celu Mare.

Relicuile lui Stefanu celu Mare jacu fara siciu, numai pe 14 sine late de feru; pôte deci, ca si siciululu, daca au fostu acela de metalu pretiosu, lau luat. Caci, ea Stefanu, suveranulu acelu vestit si gloriosu, sa si fostu adusu dela Suceava tocma, fara siciu, si acela pretiosu, pene la Putna, cam nu e probabilu; ca atata mai puinu, cu catu mausoleulu lui de marmora si fōrte frumosu lucratus, din aceasta beserica, inca fū facutu, siindu elu inca in viézia: prin urmare, si siciululu lui trebui sa si fostu in reportu cu pretiosulu mausoleu.

In privint'a insa aceasta acceptam desluciri din Moldova, de se scie adeca acolo, ca se indatina de multu a se ingropa Domnitorii si fara siciu: pentru Cantemiru, in descrierea consecrarei Domnitorilor dice: „si mitropolitulu arunca inteu tieréna pe siciululu cufundatului Domnitoriu repausatu, in grópa.“

Comisiunea facu asupra intregei acestei operatiuni unu protocolu compendiosu, alatura acestuia si o scurta istoria a lui Stefanu celu Mare, compusa de comisariulu spirituale, D. Blazeviciu, cum si desemnele tuturoru efectelor pretioase si a relicuierului lui Stefanu celu Mare, si lu trimisa astadi la presidiulu politicu alu Bucovinei, cu o propunere, ca reconsecrarea relicuierului lui Stefanu celu Mare

*) Nistru apa curatore de catra dealurile cu metale prin marginea satului catra Somesiu.

si a familiei lui, aice deshumate, sa urmedie in lun'a lui Maiu, cu o solemnitate demna de saptele eroului, la care credem, ca se vor invita mai multe notabilitati din mai multe locuri cunoscute. —

In ce locu si cum sa se resiedie relicuiele Eroului Stefanu celu Mare se va otari mai tardi, despre care noi la timpuluseu nu vomu pregeta a ve face cunoscutu. —

— impressioне престе тъсъръ непълъкътъ дн тóте реционые тай
длалте ши а датъ окасионе поъзъ ла челе тай априще ши покръ-
щтобре черчетъръ полюшепештъ, днкътъ нв тай днкапе дндоиетъ,
къ присориле еаръш воръ требгі съ се днпле къ пои арестанці
пънъ къндъ се ва адевери, дѣкъ ачелъ солдатъ деснератъ а дн-
черкатъ кримпала фантъ нъмаи din днdemнълъ съдъ, съдъ къ елъ а
фостъ kondscъ ши днdemнатъ de кътъ капий врезней партите ре-
волюционаре.

ΑΓΣΤΡΙΑ.

Biena, 16. Деч. п. Діферинца че се маї веде а есиста дн
кавса конференцелорѣ de Париж се педвчє акзт сінгбрѣ пътai
ла алецерепа de precedinte; дпсъ двпъчє се деслѣтъ акзт ші а-
честѣ nodѣ къ прерогатива репресжантвалі франчезѣ, двпъ штірі
маї пробспете, маї речище а азві офічіосѣ, къ конференцеле се
ворѣ днчепе. Жарп. Bieneze крдѣ, къ еле се ворѣ днчепе дн
26. Деч. ші ворѣ фі ші філіте пе 1. Ian.; пептркъ двпъ спе-
твѣдѣ теторіалвлї рѣсескѣ пъ се аштептъ твлтъ червіче пічі дела
Русія, чі двпъ тажорітата вотхріморѣ ва требві ші са дндатъ
сь се плече ші днкъ Фѣръ врео деспѣгвіре пептрѣ Болградвлѣ
челѣ маї de жосѣ, нептвѣ каре алѣтъ Русія, къ п'а фостѣ поте-
нітѣ дн трактатѣ. — Dіn Січіліа піміка декѣтѣ къ атентаторвлѣ
с'а сппъпзратѣ. —

Деспреконгресъ се мал факъ твлте конжектуръри
деспре ачеа, къ кът ва рееші житръзареа Болградълві. Ші се
дѣ къ сокотѣла, къ дѣпъ че Франца, Пруссія ші Ресія стаѣ пеп-
тръ ка Болградълві съ віпъ Ресіеї, еар Австрія, Англія, Търція
дин контръ, аша житръндѣ ла тіжлоқъ ші Capdinia ea ва ста жи
партеа ъсторъ din үршъ, карій воръ фі ші жи жилюгъторії, ші оша
Ресія, каре'ші дете къважитвълві къ се съпнє ла тажорітатеа во-
твріморъ конференціале, съ ва жиандылека а се ліпсі ші de Бол-
градъ, дѣпъ кът се ліпсеште de вбіе въпъ ші de исчла Шер-
пилоръ. —

Cronica strina.

ТВРЧІА. Konstantinopolе. Штіреа, къ Порта ар вреа а decarма пе тоці пъртъторї de арте дн Тврчіа Фаче ла крештіпъ быпъ фипресівне, дисъ тврчіи къ грех се ворѣ озпупе ла о аст- фелів de порокъ, къче еї Фъръ арте пъ'ші потѣ ресѣна асвпра глаєріорѣ. Къ decармареа цепераль дисъ поте фі таї сігврѣ кіарѣ ші крештівлѣ de фбріеле тврчешті. —

ФРАНЦА. Парісъ, 7. Дечембре. Спре а днисъчі спірі-
теле ші а тъпгъліе брешкът пе атъцъ єтепі ліпсіді ші пъкъжіді,
Ліпператвлѣ Наполеон днічепѣ а таї лга ші алте тъсърі, каре
се педвѣкъ ла днісаш персона лгі къ атътѣ таї вжртосѣ, кѣчі Mai.
Са вреа съ арате къ ачеса тотъдодатъ, къткъ пічі єтепі пълѣ
гръскъ, пічі джесівіз пъ ле дгче фріка. Дечі Наполеон днічепѣ а
фаче прітвльрі таї вжртосѣ пріп ачеле събрьї (Faubourg), ло-
квіторій кърора съпіт къпоскъді ші de съртмані ші de колдаді, а-
плекәді ла тврвръръ. Ашea Binepі трек. дп 5. Деч. Ліппера-
твлѣ днісоцітѣ пътма de дол adістапді аі съі пурчесе къларе пріп
страта Ріволі песте вълевардвлѣ (локѣ de прітвларе) Севасто-
поле, еші съсѣ ла піаца Нантеон, апоі трекъндѣ пріп страта Мв-
фесард еші пе вълеварделе din цертьвлѣ дрепцѣ алѣ Сенеї. Ліппе-
ратвлѣ, зіче „Патріа“ фѣ прітітѣ престе тоід къ респектѣ ші
сімпатії, еаръ апътє дп събрьївілѣ Ст. Марко попорвлѣ ді фѣкѣ
формаль парадъ; еаръ дп страта Трелле авіа пътѣ стръбате
піптрѣ твдцітія попорвлї каре'лѣ ліппресурсасе. — Орічіе къ-
пѡште маї de апробе Парісълѣ къ 1 milionѣ дозъ сътє mil ло-
квіторі аі съі, кът ші спірітвлѣ ачелораш пріп събрьїile челе
таї ліпсіте, ва требзі съ реккобскъ, къткъ о прітвларе de фе-
лвлѣ ачеста фѣкътъ дп канѣ de іерпѣ днікъ есте о въкъцікѣ de
політікѣ ші днікъ політікѣ съпѣтбсъ. — Престе тотѣ Ліпператвлѣ
де кътева септътъпі днікобе се аратъ adecea дп пъблікѣ; —
ієрі Mai. Са днісоцітѣ de Ліпператтеса мерсе ла зпѣ валѣ че с'а
датѣ дп фолосълѣ сърачілорѣ, алѣ кървѣ венітвлѣ къратѣ а фостѣ
40 тїї францї (апробе 16 тїї фрі. т. к.) Маї дп сквртѣ Ліппе-
ратвлѣ фаче тóтѣ кътѣї стаѣ пріп пътіпдъ, спре а ышора сър-
теа съръчітіей. Атъта пътма, къ ачеста есте о проблемѣ греа
престе тóтѣ днікіпвіреа, къндѣ сърачії се пътмѣрѣ къ сътеле de
mil ші къндѣ єтепі дп тóтѣ прівінда dewштепці ші фόрте твпчи-
торі авіа тръїескѣ din тъпнѣ дп гѣрь.

— În politica din afară domnește tot să amețeală de mai nainte și cîțveacă de o septămînă încăce nă c'ă skîmbată de multe nimică; afară nămai de cără apărea a păpe chîneva temelie pe faimă și spăse, care și înă de Jocă păină mai apoii.

*ITALIA. Січілія. Neapole, 10. Дечембре. Кампі-
таль дись ші тотгодатъ пеблескълѣ атентатъ алѣ впї солдатъ
дintre вѣнѣторї de a стрѣлце не рецеле Ferdinandъ къ баionета
ди Фада ліпійорѣ de остьшімѣ дишіратъ да парада ысеріческъ
а фѣкѣ, прекъм се данделе de сінеш decspre тіте атентатеде*

Літре ачестеа поліція маї дете ші престе о прокієтъкне фервілте, ешітъ прекът се паре, пз динтре репвблікані, чи din партіта боіерілоръ ші а оръшепілоръ маї богаді, карій стаў форте ръз къ рецеле. Ачеа прокієтъкне есть adресатъ кътръ арматъ, пе каре о провбкъ, ка ші джиса съ стеа літтрв ажгторія а дестроня пе рецеле ші літтропа лн локз'ї пе фії-съз. —

— „Морп. П.“ скріє, къ ресквлареа ѳп Січіліа пъ а лятѣ
капетѣ, чї къ еа креште, пе къндѣ „Monitor.“ Фрапдєй ворбешите,
къ е тотвлѣ ліпштітѣ. — Речеле neapolitanѣ тотѣ фѣ рѣпітѣ,
днѣпъ о депешѣ din Париж шї атентаторвлѣ soldatѣ фѣ апої спѣн-
зратѣ. —

Січіліа. Інчепънд ѳ деля апвлѣ 1820 Січіліа фѣ влак-
пвлѣ ерзпївіморѣ революціонаре ші Ѳп апвлѣ 1848 Ѳп Січіліа
се інчепѣ Фокалѣ челѣ не маї авзітѣ каре квтрієрѣ ретпеле Ев-
ропеї къ рестбрпърile ші демпіотръкпіле, аша скріо маї тѣтс
жърпалеле Піемоптвлѣ, каре, ка пасореа че вісезъ тѣлайлѣ, вѣдѣ
Ѳп інчептврile революціонаре din Січіліа ші акут 8п8 апвлѣ 48
пъскъндссе din 1856; — дисъ профедї ретасеръ акут одатъ
de минчпъ, къче ре скобла дѣпъ кут се скріе, с'а ші домолітѣ
пріп енергія тілітаръ а арматеі січіліане. Къ тѣтс дисъ тѣ-
рітѣ аіч а артика о окіре асвпра арматеі ретпвлѣ тѣтелорѣ
Січіліеї. Інтреагъ днтрегуцъ артата Січіліеї ad. a Neаполеї ші
а інсльеї стъ din 18000 фечорї, днтре каре се афль дбъ реці-
менте de Елвейціанї ші дбъ батерї къ Елвейціанї пътідї къ балї,
din adincs, кат din кавсь, къ тршеле італіене пъ фбръ преа кре-
динчбсе dinастіелорѣ. Челелалте реціменте стаѣ тотѣ din Італіенї
сервідї. Мілідіа січіліанѣ гарпіонеў Ѳп Гаeta ші Neаполеї ші
съ маї віпе дісчілінате. Ін шесе дістрікте Ѳп каре се 'тпър-
щеште Січіліа, ad in капиталеле лорѣ: Палерто, Мессина, Ка-
тано, Сіракуса, Салтонічета ші Трапані, се афль къте впѣ гъ-
бернпторів (префектѣ) карі суптѣ събордінації гъбернпторівлї це-
пералѣ че решеде Ѳп Палерто. Тѣтс ачесте чегъдї суптѣ віпе
фортифікате ші аѣ гарпіоне, днктѣтѣ фбръ аседиаре регулатъ пъ
се потѣ окна, дѣкъ пъ сар конспіра ші мілідіа ла вро інсврпенцъ.
Дела а. 1851 пътп' 1855 с'аѣ днтрерітѣ фортифікъїле четъділерѣ
ачестора фортѣ телтѣ.

Губернаторівљ щепералд din Січілія (nømał din ісслъ) аре
свптд dicsиcъчнеа са ші о ескадрѣ къ вапорѣ, каре ціпе дн
компактъчпе тóте фортифікції Січілії ші формéзъ о лініе
стратеїкъ континатівъ. Пе лъпгъ сістема ачеста ера скопвлъ,
ка іссрекція не ла талврі се се фактъ непосіблъ ші съ і ce dea
дірекціе ла Інтралд ісслъ. Дисъ пе зскатѣ днкъ се афль о
компакаціе de апробе. Онъ држмъ de царъ венѣ кврд dealv-
глъ търї ші дплеспеште компакація; Палерто, Meccina, Ci-
ракка мі Трапані свптд піаце de denocиторіе ші de провіантърі.
Портвлъ Цефалъ, зnde се іві рескола, се діне de провіндія Па-
лерто ші аре о школъ пактікъ (de коръбієтъ) ші негоду д-
портаантѣ, къватѣ фортѣ таре de пескарії талвліорѣ de таре.
Локвіторій de аічі се парѣ, къ пѣ авврѣ елементѣ de ажвпсѣ
спре а єфенті вип ресалатѣ венѣ къ іссрценда, зіче „Monito-
рівлъ арматеї.“

*Počia. Ct. Petersevrgš, 3. Dечембре п. Еарна інтръ къ тоатъ аспрітмаа са de клітъ русескъ ші оаменії ажакъ окасі-
зне de а ста не лъпъ кътінъ, чеаів ші піпъ ші a medita dec-
пре челе трекѣте ші челе війтоаре; еаръ днкътъ пептръ тімпвлъ
de фацъ, ачелаш пептръ Počia се поіе консідера ка o dimitinéу
а зпії війторъ маі Феріче, съв kondiçіоне днсеъ, ка реформеле съ
пъщескъ днайните ашea прекът ачелеш с'аів ші днчептъ. Че се
дрептъ, гъбернвлъ пврчеде астъдатъ къ реформеле ші днвзпътъ-
діріле систематичеште; adikъ маі дн сквртъ, Počia днкъ рекъ-
поскъ авіа одатъ de кътева зечі de aní, къткъ ня totъ че есте
веків есте ші зпіпъ, чі къ попоръле ші гъберніile воръ ня воръ,
требе съ пainteze neapъратъ пе калеа реформелоръ, пептръ къ
атотъптерніквлъ спірітъ алъ вѣквлъ постря ле траце ші ле дн-
пініе днайните къ о търів ла каре пътai пъпъ ла зпіпъ тімпъ оа-
решкаре се поіе оппзпе пвтереа оаменескъ. Чі фіндкъ импе-
рівлъ есте форте днтісъ, ашea гъбернвлъ іа провінціile пе ржндъ;
еаръ астъдатъ ажкисе ла Finlandia, о дбръ локзітъ de оамені,
карій dіfereзъ ші къ националітатаа ші къ релецеа de твскалъ ші
дн каре се афль о таре партітъ а свезіморъ; токта пептръ а-
чееа днсь гъбернвлъ ржоескъ требе съ къпоскъ, къткъ de аічі
днайните аре съ фактъ твлте ші форте твлте дн інтересвлъ ач-
естей лері пъпъ ажакъ десктвій де пвртсіте.*

Принчипеле Воронцовъ, кареле ла 18./6. Ноемвре тързя да

Odeca дн връстъ de 74 ani, а лъсатъ дн врта са о съвените
фоарте плъкватъ. Штесе, къ ачелъ бърбатъ пътai кътъ се пъс-
квсе русъ (1782 ла Москва), еаръ диколо елъ фъссе кресквъ
дн Англия пътъ дн връста жопи, апои се кътпъці къ Лордблъ
Петброке. Воронцовъ інтръ ла 1801 дн сервіцъ русескъ, ля-
парте ла ръсбоаie дн контра Черкасіеніоръ, търчілоръ ші фран-
дозілоръ дн таі тълте дъді ші ръстимпгри. Маі тързій Ворон-
цовъ фд denismітъ гъбернаторъ дн Rscia поъ; ачестъ провінцій,
Крімлъ ші Бесарабія аж съ тълцътескъ тълта падина лоръ къл-
таръ пътai дн Воронцовъ, кареле къ прътъріле ші таксімел
сале гъбернетжтале фъчea о таре есченцівne de чейманд
ръши. —

— Опълчението е руско, а според диференциите към
делimitареа гранителоръкът Бессарабия, фактически ротоголъкът
комънтарий при южната граница; тоталъкъ е, къмъ Русия време и цяла Бол-
градиякъ центръ колониите вългърешти, къмъ орчански кондиториши и др.
сърбъ, къмъ времето на додължните постъпления на Мол-
дова. —

Tiér'a romanésca si Moldavi'a.

— Жърпалвъ „Т.“ епътеръ претенденциј ла троиците ередитаре din Принципате, прекъндъ жърпалеле de аколо такъ къ то-
твълъ атътъ desпре фичеркърите ші propaganda спиоништилоръ, кътъ
ші desпре тендънциите человръ лалді, ші ласъ ачеста проблемъ
алторъ хъртътъ свърътъре de ічі колеа.

— „К. Z.“ къ атъралъ се апъкъ de фсюоништи съз зпю-
ншти ши скріе, къ ей еаръши аж дпчепптъ а'ші асквд dingii,
фїндкъ десвинареа пътерізоръ дп ппктулъ впіреї Прпчпнателоръ
ші дп челъ алъ дешертъри лоръ ле а датъ о піль ацеръ ші леа
дпсевфлатъ кврадій ла аціашівн ші ла репресынтареа інтереселоръ
лоръ пріп преса стрѣлъ. — Еї маї зікъ, къ Тврчіа фаче впъ
насъ кутезатъ, къші реставръ Фортгріле de не талвлъ стъпгъ алъ
Двпърїї(?) адікъ, пе пътъптулъ ротъпескъ, ші ппнъ къ тотъ пай-
вітатеа ші дптребареа: бре дп контра кві о факъ тврчій ач-
еста? Ші дп бртъ дші ресольвъ сінггрі гъчітбреа, къ къ впъ
сеть дп контра Австріачілоръ, ка съ нъ потъ пъши пай дпколо,
къче ей пвсеръ de твлтъ оківлъ пе Ціврнів. Маї дпколо дп-
треабъ жврпналъ: Дпконтра кві аж сервітъ Фортгріле ачестеа
дпнінте de че с'аѣ расъ de пе Фада пътъптулъ? Чине аж че-
ртъ пімічіреа лоръ ші о аж ші ефептгітъ пріп впъ трактатъ шай-
веків? Респнисълъ педіктъ тотъ дпдоіеала, къ чине аре інтересъ,
ка съ нъ се реставрезе. Ресбоілъ, че се пвртъ ла Двпъреа de
жосъ актъ 2-3 ани a dobeditъ, къ Фортгріле din дреапта Двпъ-
рїї, Фъръ алте Фортгріле не стъпга ей, къ греч съд пічі квтъ нъ се
потъ апера. Фортгріле не талвлъ стъпгъ еаръши се воръ реста-
блі тотъ спре скопвлъ лоръ прімітівъ. Порта аре дрептъ ла а-
честа, къче еа е пвтереа съзеранъ ші стіпвлаціїле пріп каре се
расеръ Фортгріле de не талвлъ ротъпескъ с'аѣ десфїндатъ дп
фантъ къ тотвлъ пріп трактатвлъ de Париcъ, ші пе калеа дрепт-
лъ. De ачea Порта еар' нъ Романія съд сператвлъ ренпъ ро-
манъ, ва аве дрептвлъ ескісівъ de гарнісіонъ дп ачеле Фортгріле,
тічі. Ші кіар пептръ ачеста, стаѣ трпнеле тврчешті дикъ пъпъ
azl пе пътжптулъ ротъпескъ, еар' нъ пептръкъ австріачії се дп-
търеекъ de ноѣ ші се кончентреазъ, — чеа че нъ е ад-
въръ. —

*Бакспрелі, 27. Ноемврь 1856. Апгпцівлѣ „Тімпнлг“, че
ні се липъртъшеште спре публікаре, лъж рашірѣтъ аічі къ таре
бакспріе, къ а таі ре'пвіётъ о епокѣ, лп каре лпчепѣ а се ре-
паште жэрпалеле ші література, компасылѣ прогресългї ші алѣ
течепатіствлѣ. Елѣ сюзъ аша:*

„Журналістські дні літніх діячів“
таї диссидентів але чівілісацієї; дипреєпъ къ државі ріді ферб
ші телеграфівъ електрікъ елѣ есте впвлѣ дні агенції чеї таї прі-
чіпіалі аї прогресівъ секолівъ постря. Се паре кіарѣ къ аре о
петъгдійтъ сперіоріате аспра челорѣлалте дівъ інвенціоні то-
депне, къчі, пе къндѣ амбеле, апропіе, леагъ, ші ажетъ інтере-
селе літній матеріале, журналистські сінгірѣ диперцишішъ літній
ідеіморѣ діскютъндѣ дрептълѣ губернаторѣ, апъръндѣ інтереселе
націялорѣ, ші плеєндѣ какса чівілісаціюї днайнія троївъ
отціпіотенції дівіне ші а леїї прогресівъ.

De аci плекъндъ мiciшнеа зиык жърналъ е оғъпть шi къндъ
жшi о дцелече шi е дцелесъ de лътка са, реслтатлъ вине-
фачерилоръ сале есте фбрте таре.

Dap жүрнадістілдік фіндік продвікізпеса чівілісаціеі modeune, кртедзь патұрадық да елді съ ны побе есіста ші фректіфіка de кътік дін cinsylд попоарелорд кълтіваете. Спред а інтрапа dap дін арендаисквізпесі, елді сұноды о формапе de опінішні, о лаңе ші о лібертате брекаре de пресъ, ші респектареа ғыні дрептік персо-налді ші пәнлік потрівітік къ стареа de чівілісацізде а статылды ачелді.

Къндѣ ёисъ днтр'о царъ орїкаре ар фі опініонеа пъблік е тоартъ, къндѣ лецилे дн үенере саѣ дн парте сънт жокалѣ ка- приціеморѣ персонале, къндѣ дрентълѣ е пътай о ворѣ че се про- нопчие нѣ de лециле үпїї статѣ, чи de воинца челвѣ тай таре, а- твпчї дн астѣ старе, каре алта ар фі місіонеа үпїї жюрналѣ дн- тр'о царъ, dakъ нѣ ачеea de a дешоралиса рѣнтиндѣ тай твлтѣ de кѣтѣ вжтъндѣ влѣ попорѣ?

Дин непорочире с'а възетъ дн тълте дърі ші киаръ дн пътнталъ постря асеменеа жэрнале.

Денъ доі амі де фундрервтпера „Тимпвлѣ“ ші „Альбумлѣ“ се ё „Літераріѣ“, віѣ а оалкта din поѣ пъблікклѣ ротънѣ. Pedакторвлѣ лорѣ се сокотеште ферічітѣ кѣї поѣ апѣца ачестъ по-
вель. Маї пайне дись d'a есплне програмвлѣ ачесторѣ foї,
кредемлѣ de a поѣстрѣ datopie съ adъогъмлѣ ачі кѣтева ворре а-
супра ачестей фундрервтпера.

Ли формаъ ачестѣ жврпалѣ къ спліментылѣ соѣ, н'аѣ фостѣ
ніюдатѣ опріе; къчи, воіа лорѣ д'а єші яа лятіиѣ фіндѣ датѣ
ли пштереа лецилорѣ фъккте атвпчі ші прип липлініреа тутрорѣ
кondіціонілорѣ прескрісе, па се пштеаѣ опрі de кътѣ ли үриа
зпнї centingї de кълпабілітатѣ, датѣ дпнѣ впѣ прочесѣ че требзіа
а се фаче редакторвлї лорѣ.

Дај' фииндъ къ днпрецъръре de атвичъ череаă дн опи че
кіпъ ка ачесте жвриале съ днчетезе, еле се свспендаръ пе вно
гимпъ нехотърітъ.

Къте а Ѹратъ дъпъ ачеаста ле къпоаште киар пъблікъл щи
ар фі де присоцъ але тај енгтера ед ачі.
Еакъ стареа дн каре ад фостъ пъпъ акт преса ла пої щи
посіціонеа крітікъ дн каре се афла впъ педакторъ. Де ачі Ѹрта
ши Ѹрмезъ днкъ дескврациаре пъблікъ пептръ асеменеа днтре-
пріндепі; еар' пе де алтъ парте деморализаре орікърві педак-
торъ каре воіа ка фбіа са съ айбъ о віенъ тај лхагт.

М. Са Пр. Каймакамъ бінеvoi дыпъ черерea din no8 фъкutъ
да воie атбелоръ жүрдаде a eші саръші ja ixminz.

Май конфієнтъ дн пресентъ де кѣтъ дн трекватъ сеъ, ре-
акторъ ачесторъ фої салътъ din поѣ паблікълъ ротънъ ші креде
тъ пе атътъ пе кѣтъ днпрецівръріле църі сале днлъ ворѣ ерта,
а шті а'ші днпліні datorіле сале дн копштінгъ. Симпатіи ле
паблікълъ пострѣ 'і а арътатъ totdeagna, свт тутів деествлѣ
е тарі каре'лъ факъ съ крѣзъ къ ва фі ажътатъ ші днделесъ дн
стъ днтрепріндепе а са.

Жѣніеа дар каре пріп спонтанітатеа сентіментелорѣ еї е
наї гравікъ а съсціне тоіч че е євлѣ ші націоналѣ, жѣніеа
аре ла тоате націоніле пътжитвіи есте авантгарда человѣкъ таі
обіле ші таі сїнте ідеї, еа чеа din тѣх ші чеа din ырмъ
лоаре а орікърѣ пътжитѣ сълбатікѣ саѣ квалітатѣ, еа каре дн-
проптѣ прітъвара Фурткіле тімпвлѣ ші тоатна днгедэріле акі-
опълѣ, спре а консола, даکъ нѣ фаче алтчева днтрістатвіи къ-
льторіи; астъ жѣніе, zikk, кредемѣ къ ва фі чеа din тѣх каре
а днгінде тѣна конфрателвіи лорѣ de ачелеашї ідеї ші сенті-
менте.

№ не фикредемъ таі підгірь дн класа котерсантъ а цьрї
остре; астъ класъ атъта тімнъ деспредвіть, астълі ка дн тóте
ърціле лзтій, 'ші а лзатъ дрентвріле днltre челеалте класе але
очиетъї поастре. Пріп тіжлоачелє сале матеріале 'ші а къ-
льятатъ інфлвенца са тораль, ші пріп фаптеле еї, adecea патріо-
чче, а мерітатъ таі твлтъ de кътъ одать реклюштінда пі-
цкъ.

Май тоді пегвікторії поштрії чеї дисемпайді, патріоці дн
вндвлі inimeі лорд, аж всіх астъзі а се конвінче къ кътъ
атрія лорд ва фі маі ферічітъ ші маі пттерлікъ, къ атътъ інтереселе
фікърдія джпарте потѣ фі маі дптінсе ші маі сігуре:
е ачі devotamentвлі ачестей класе пептръ тотѣ че е падіоналъ
і дикраціяреа орікърії дптрелріндеі релатівъ ма інтереселе
єрії Ромъпвлі. Контьмъ дар' ші пе дикредемъ пз фъръ къ-
ектъ дн спріжінвлі торалъ ші матеріалъ алъ ачестей класе.

№ пе аштептъв ла тай падінь ұнквардіаре din партеа
обледеі дѣрій ші а Domnlоръ фонкіонарі пвлічі, пе кареі кре-
тъв копівіпші къ ұн ұнтереселе тічі саѣ тарі але патріеі нô-
тие, тої romptу втрехе с'ю дя тара.

Журнале після ворд керівні:

Жорнале пострє ворв квіпріде:
Челв політікв: пзвеле естерне ші інтерне, din офіцяріе
отпешті челе таі дисемпнате, артіквле de комерцій ші дивіз-
тьцір матеріале, ревісте політіче, критічі театрале.

Челъ літерарів: Поесії, критич літерарії, біографії, deskriпції de totв фелвлъ.

Жърпа на влѣкъ політікъ ва еши de дозъ опи септъмври, чеъ лі-
париш одатъ пе липъ дн брошурѣ de о коль дн октавъ.
Авопаметълъ ла зъбеле жърпа на, недеснѣръндъссе вплѣкъ de
тълъ, есте пе анъ доі галбені ши жъмътате, пе о жъмътате de
§ 42 л.ц. Пентъ стравътате съ маі ададътъ португълъ.

8 N 8 A D I O
la 8tbra amikvali me A. P. J. K. L. A. N. S.
(J. K. L. A. N. S. din Nr. tr.)

Къtre tine mă adreseză așa, săfletă kvarată, kъtre tine, amîcă Păcăneș!

Ши тв' ѿ ай жжатă ролăлă дестăлă de фрăшоеă не счена Патрий тале: нă ка 8пă шетеорă, нă ка 8пă лăчеафăрă; чи ка о флоаре профăтăоаре, каре дикълтă не тоуă кари о вăдă, ши тăтторăлă ле паре рăлă кънд о веде вестежитă!

Дик'адевăрă, пердереа та е симăлă de тоуă Ромăнăи кари те-аăк кăпоскăтă; фie-каре перде дн тине че-ва: 8пă, 8пă амăк синчерă ши леалă; алă, 8пă лăтераторă копштийпăсă; ши тоуă, 8пă Ромăнăи ши крештий адевăратă; iap пăрпăлă ши фраций тăи, 8пă фиă синпăсă ши тăпьрă, 8пă фрате бăлăндă ши тăптосă. Фамилия та перде короана е! Тă ай фи пăтăлă дебени одать о мăзвеъ че-ва тăпăлă din гăрланта de посе ши de крăпă че Проведица о препарă Патрий тале!

Еатъ тăтвăрă, сингăре адевăрате, ла стăма ши аморăлă кон-четъдепилор!

Пептрă пăмăк дн лăте нă аши фи дикородатă лăра шеа ка-стă ка сă кăптă Вăтăлă дикородатă; синпăлă дисъ о датопие са-кăпь а тăшеia Вăтăтăе колăбей кăпь.

„Пептрă Adeвăрă ши Вăтăтăе а креатă Domnezeă ne поетă“, зи-че Ламартине.

Консолацăвă, пăрпăлă, ши вои, консъпăенă, ши вои, амăч ай рăпосатăлă! Дестăлă лакăтăпă пептрă материе; че е дрептă, астă материе терита о лăбăдăне de лакăтăпă дн моменталă de a fi дескомпăсă de тăна Химистăлă дивинă: ea nă'a фăкăтă рăшине Апелăлă арестатă дик'адевăрă de Проведица de Пептрă кăрăдăреа ши перфекциăне лăи. Дисъ дестăлă ачесте лакăтăпă пептрă материя лăтоасă.

Лăтоарчецăвă окăи тăзиă дн лакăтăпă кătre спирăлă рăпосатăлă, каре че-ва ши елă лăбăдăнеа са. Ши каре е лăбăдăнеа сăfleteloră? Фапта 8пă! Консолацă дар вăдăва ши орфа-нăлă!

Еатъ смăрна алă кăрия профăтă дик'адевăрă спирăлă, коло-сăсă! Еатъ фăкăлă а кăрия лăтăпă лăтăпéзă сăfletăлă дн Черă!

Сборă, портăвăдă, din колăвă та верăпă дн Кăпăи-Елisei аи Черăрăлорă! Аколо дик'адевăрă импăлă ферăчăрий Патрий тале кă компăтăюи тăи, консăтăцăи de аморăлă ачестеи Патрий! Нăшеле тăи скăпăлă вă вăдă дн инăмăле касте ши побăлă, каре штăк предзи 8пăлă ши фрăшосăлă, интелăпăцăа 8пăтă кă бăлăндеа ши кă шо-рăлăтăтăеа.

Adio, амăч! ши ла реведере дн патрия спирăлă! Олăлă din лампа поетăлă есте не сăfărăшăтă: o сăfлăре de вăпăлă, ши ... adio! Fie дисъ а маи лăтăпă астă лампа тăкарă 8пăтă вă рăпăсăри соареле вăдăи ла опионăлă Ромăнăи, ка сă салăте ши ea, кă totă ротăпăлă, лăчеафăрăлă ферăчăрий постре вăтăрă!

Отăлă есте iарба, ши зăледе аă,
Роoa диминăцă, флоаре кăппăлă!

Че рăмăне din флоаре? Профăтăлă ши сăввениреа фрăшосă-ци сале!

Че рăмăне din omă? Спирăлă ши сăввениреа фаптăлăрă 8пăтă!

Ecce Homo!

K. D. Arîческă.

БЪЛЕТИНДЛĂ ОФИЧИАЛД.

p. 8980/1856.

ПЪБЛИКЪЧИЯНЕА.

La opdinăчиёне дик'адевăрă съ ва дик'адевăрă дн 15. а ле лăпеи кăргăтобе конскриптеа жвăлорă, че се афăлă дн вăрста синпăсă облегăтăлăрă de сăлăжба тăлăтарă, ши ачеста спре скопăлă рекрăтăрий ескрăсе пе апăлă 1857.

Дечă даръ тоуă ачеста, кари стăвă дн вăрста дик'адевăрă, ad. кари о'аă пăмăк дн anii 1836, 1835, 1834, 1833 ши се афăлă ачеста петрекăндă аи, се дожăнекă кă totă adicăлă, ка сă пă се депăтăзе din Брашовă дик'адевăрă de че ворă лăва капăтă лăкăрăлă конскриптие; пептрă ка сă се пăтă пресăлăта дик'адевăрă ши опдекăтăорă ворă фи привокадă de комициёне кошпăсă пептрă есекăтăреа лăкăрăлорă ачестора.

Май дик'адевăрă, стрăпăлă че се афăлă аи ши синпăсă пăмăк дн ани синпăсă дик'адевăрă, орă ворă фи дик'адевăрă тăлăтарă, орă пă, се провоќă, ка че-ва тăлăтă пăпă тăлăтарă 1857 съ се пресăлăта дик'адевăрă сале de кăлăтори, дн пăкаса офăтăлăи ла пăмăта комициёне, кă атăлă таи вăртосă, кăче, ла дн контрă, фie-каре синпăсă ла облегăтăлă тăлăтарă, кăпăлă ши кăпăлă пă, се ва дине de компăтăнă de аи, каре ва пе вăтăга дн сеашă ачеста дape de штире, дик'адевăрă се ва афăлă пе аи, дик'адевăрă тăлăтарă ачеста, съ ва тракта ка 8пăлă че п'аре паспортă ши се ва дик'адевăрă дн тăлăдие кă сăла, дн дик'адевăрă дик'адевăрă тăлăтарă портативе синпăсă тăлăтарă дн привăнă ачеста.

Брашовă, дн 7. Дечембрă 1856.

(3—3)

МАЦИСТРАТУЛĂ.

Inscăintiare de Prenumeratiune

la

Gazetă Transilvaniei

dela 1. Decembrie si pe an. 1857.

SEMESTRU I.

Pe 6 luni 5 f., pe $\frac{1}{4}$ 2 f. 30 cr. m. c. in lăintrulu Monarchie; si 7 f. m. c. (său 21 sfanti) in tierile neaustriace pe I. Sem.

Prenumeratiunea se poate face pela onoratii nostrii DD. corespondenti si sprijinitori ai organului acestuia, si anumitu: In Ardeauă; Fogarasiu la Dn. vicariu *Joan Kirilla*. Sibiu: D. Andrei Muresianu conc. gubernialu; in Sebesiu: D. protopopu *Joane Deacu*; Deva: DD. negotiatori *Moldovani*; Hatiegă: D. vicariu *Stefanu Moldovanu*; Alba-Julia: D. Augustinu de Popu; Zlatna: D. protopopu *Gregorius Mihali*; Abrudu: D. *Joane St. Siulutiu*; Blasius: Dn. *Joane Rusu*, profesor; Torda: D. prot. *J. Szakalai*; Clusiu: D. prot. *Joane Negruțiu*; Gierla: Dn. prot. *Simeone Bocșia*. Simleu Silvaniei: D. vicariu *Demetriu Coroianu* si D. protopopu *Joane Lobontiu*; in Năsăud: D. vicariu *Macedonu Popu*. — In Regină: D. protopopu *Mihale Crisanu* si D. Perc. *J. Maieru*; in Mureș-Osorhei: D. negotiatoru *Fülep*; in Gy. Sz. Miklosiu Dn. protopopu *Aarone Boieru* si alti binevoitori.

In Marimăta Sighetu: Dn. prot. *Joane Mihali*; in Baia mare: D. *St. Valeanu*, prot. in Ardusatu etc.

In Poceaiulu Ungariei: D. *Mihale Fagarasianu*.

In Urbea mare: *Cancelaria Diecesana*; Beius: D. directoru gimnăsialu; Sarco: D. *Joane Munteanu*.

Banatu, Lugosiu: DD. *Jova Popoviciu* si *Demetru Popavita* negotiatori. Temisiéra: Dn. *Julianu Janculescu*, translatoru gubernialu; Aradu: D. *Atanasiu Sándor*, Dr. de medicina; D. *advocatul Arcosi* s. a.

In Bucovină: D. *Aarone Pumnulu*, D. *Danu si Il. Porumbescu*.

In Moldova: D. T. *Tautu* si Libr. *Codrescu et Petrinii*. Se poate prenumera securu prin c. r. agentii.

Bucuresti: Dn. Librieriu nationalu *Alessandru Danilo-polu*. Campulung: DDnii *Frati Rucarenii*. In alte orasie prin posta agentiei se poate trimite deadreptulu si primi diurnalulu.

P. on. Domni susu insemnati se róga, ca in interesulu publicitatei române se binevoiesca a lăua asuprasă si pe viitoru misiunea de sprijinitori ai diurnalului acestuia.

Scrisorile numai francate se primesc.

FÓIEA va depinde dela Numerulu prenumerantilor.

Карсрилă ла вăрсă дн 22. Дечембрă к. п. clasă аша:

Арио ла гăлăпă дик'адевăрăшти	$9\frac{1}{8}$
Дик'адевăрăшти	107
Дик'адевăрăшти 1854	$108\frac{7}{8}$
Челă националă din an. 1854	$83\frac{3}{4}$
Овăтăшăлă метăличе вăкă de 5 %	82
Дик'адевăрăшти de $4\frac{1}{2}$ % dela 1852	—
Сордăшăлă dela 1839	126
Акцизăлă вăлăкăлă	1037

Арио дн Брашовă дн 22. Дечембрă п.:

Азрăлă (гăлăпă) 4 ф. 56 кр. тк. Арипăтăш . . . . . 7 %